

عنوان مقاله:

حدود و ثغور اعمال ولایت فقها در ساختار حکومت صفویه

محل انتشار:

فصلنامه راهبرد سیاسی، دوره 6، شماره 2 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسندگان:

رشید رکابیان - دانشیار گروه علوم سیاسی دانشگاه آیت الله بروجردی (ره)، بروجرد، ایران

سیروس خندان - عضو هیات علمی گروه علوم سیاسی دانشگاه آیت الله بروجردی (ره)، بروجرد، ایران

خلاصه مقاله:

تاسیس و استقرار دولت صفوی در ایران به عنوان نخستین حکومت مستقل شیعی مقتدر در تاریخ اسلام، موجب گشت بحث تأیید این دولت و همکاری یا عدم همراهی با آن، بدل به یکی از مباحث مهم جدید در حوزه تفکر و اندیشه سیاسی و حتی نظرات فقهی علمای بزرگ این دوران شود. براین اساس در این دوران فقهای بسیار زیادی از بلاد مختلف بخصوص لبنان به دعوت شاهان صفوی به ایران مهاجرت کردند و حوزه علمی مقتدری را در اصفهان رونق دادند؛ از طرف دیگر عده زیادی از این فقها با شاهان صفوی همکاری و در ساختار قدرت شرکت داشتند و به مقاماتی از جمله شیخ الاسلام، صدر، قاضی و... رسیدند. براین اساس پژوهش مذکور به این سوال جواب می دهد که حدود و ثغور ولایت فقها در ساختار حکومت صفویه چگونه بوده است؟ فرضیه تحقیق با روش توصیفی-تحلیلی پاسخ می دهد؛ باتوجه به اینکه در ایران دوره صفویه، مردم در ساختار حکومت نقشی نداشتند و حکومت نیاز به مشروعیت داشت، این مشروعیت یا باید به تأیید فقها می رسید و یا اینکه، فقها برای حل بحران مشروعیت، به حکومت می رسیدند؛ براین اساس نگارنده معتقد است که در یک دوره ای از حکومت صفویه (شاه طهماسب) حکومت ولایت فقیه بالفعل تاسیس شد و شاه در واقع همان صدراعظم فقیه بود که مشروعیتش را از فقیه می گرفت، لذا حدود و اختیارات ولایت فقیه همان حدودی بود که فقهای شیعه قایل به آن هستند.

کلمات کلیدی:

ولایت فقیه، حکومت صفویه، محقق کرکی، علامه مجلسی، شاه طهماسب

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1743288>

